

Mgr. Gabriela Havlůjová

předsedkyně Českého svazu bojovníků za svobodu o. s. – okresní výbor Kladno

Náměstí 17. listopadu 2840

27201 Kladno 1

Praha, 31. května 2012

Milá paní kolegyně,

na základě Vašeho dopisu členům výkonného výboru České asociace orální historie ze dne 29. 5. 2012 jsme se my, níže podepsaní, rozhodli vyjádřit formou této otevřené odpovědi stanovisko k etickému rozměru zacházení se svědectvími pamětníků lidické tragédie z roku 1942, která je v současné době zpracovávána v projektu *Rozeznění – Lidice 2012*.

Na základě Vašich informací jsme dospěli k závěru, že ačkoliv se nejedná o klasický orálně historický projekt, *Rozeznění – Lidice 2012* pracuje s lidskými příběhy a dle všech přiložených podkladů překračuje hranice elementárních etických norem a zvyklostí. S pamětníky – narátory by mělo být zacházeno jako s dárci lidských příběhů, každý pamětník by měl být předem seznámen s cílem projektu a jakýkoliv výstup (zejména pak veřejně prezentovaný) by měl podléhat autorizaci narátorem. V případě projektu *Rozeznění – Lidice 2012* se tak podle předložených informací a dokumentů nestalo, což považujeme za velmi závažné profesní pochybení.

Pokud se pamětníci cítí být zmiňovaným výstupem zneužiti nebo dotčeni, což je vzhledem k citlivosti tématu nejenom v čase sedmdesátého výročí vyhlazení jejich rodné obce zcela legitimní a pochopitelné, doporučovali bychom jim jako cestu k případné nápravě zvolit písemné odvolání souhlasu s použitím osobních a citlivých údajů v pořizovaných rozhovorech (pokud byla smlouva pořízena) a toto odvolání adresovat tvůrcům projektu, resp. správčům rozhovorů.

Na závěr tohoto dopisu bychom chtěli podotknout, že v zahraničí by takové nestandardní jednání tvůrců a tazatelů bylo zcela nepochybně podnětem nejenom k odstoupení donátorů a partnerů od projektu, ale také k případné soudní pří.

Pevně věříme, že projekt bude jeho tvůrci uveden v soulad s právy těch, kteří se vlastními vzpomínkami na jeho tvorbě spolupodíleli.

S pozdravem,

prof. PaedDr. et Mgr. Miroslav Vaněk, Ph.D. – prezident International Oral History Association, vedoucí Centra orální historie Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR v.v.i.

PhDr. Pavel Mücke, Ph.D. – předseda České asociace orální historie

Mgr. Hana Bortlová, Ph.D. – členka výkonného výboru České asociace orální historie

Mgr. Jiří Hlaváček – člen výkonného výboru České asociace orální historie

PaedDr. Nadežda Morávková, Ph.D. – místopředsedkyně České asociace orální historie

Mgr. Michal Louč – tajemník a člen výkonného výboru České asociace orální historie

Mgr. Tomáš Bouška, Ph.D. – člen výkonného výboru České asociace orální historie

PhDr. Pavel Urbášek – ředitel Archivu Univerzity Palackého v Olomouci

Mgr. et Mgr. Lucie Böhmová - členka výkonného výboru České asociace orální historie

Mgr. Petra Schindler-Wisten, Ph.D. – výzkumná pracovnice Centra orální historie ÚSD AV ČR v.v.i.

PhDr. Jiří Petráš – člen výkonného výboru České asociace orální historie